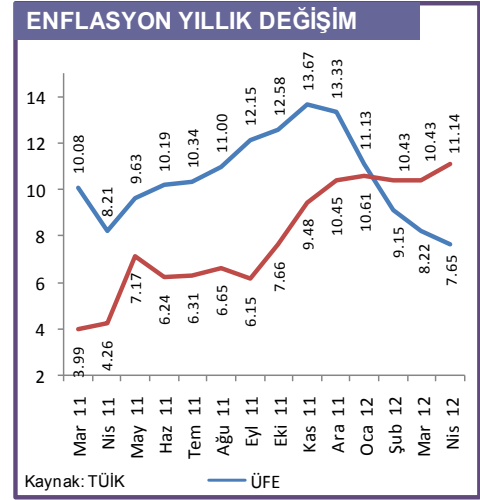

EKONOMİ BÜLTENİ 109

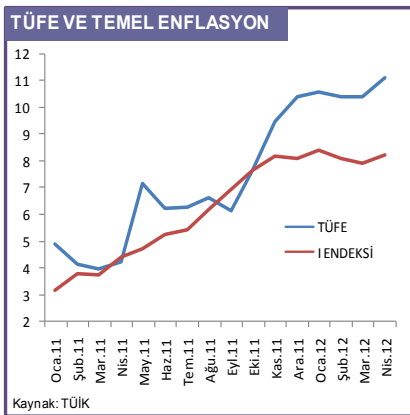
03 Mayıs 2012

Dünya Gıda Fiyatlarındaki Gerilemenin Gecikmeli Etkileri Üretici Fiyatlarını Aşağı Çekerken, Mevsimsel Giyim ve Konut Talebi ile Tüketici Fiyatları Arttı

TÜİK'in son açıkladığı enflasyon verilerine göre, Nisan ayında TÜFE, bir önceki aya göre %1.52, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %11.14 oranında arttı. 12 aylık ortalama fiyat artışı ise %8.59 düzeyinde gerçekleşti. Aynı dönemde ÜFE, bir önceki aya göre %0.08, bir önceki yılın aynı ayına göre %7.65, 12 aylık ortalamalara göre ise %10.72 artış göstermiştir. TÜFE'de %26 ile en yüksek ağırlığa sahip olan gıda fiyatları Nisan ayında da %0.12'lik gerilemeyle yavaşlama eğilimini sürdürdü. Buna karşın, bahar mevsimi ile birlikte yeni sezon giyim ve ayakkabı talebi ile konut yenileme talebindeki artışlar TÜFE'deki yatay seyri mevsimsel etkilerle yukarı taşıdı. Tüketici fiyatlarında gelecek aylarda, elektrik ve doğalgaz zammının da etkisiyle yükseliş devam edebilir. Üretici fiyatlarındaki gelişmeleri incelediğimizde; Dünya gıda fiyatlarındaki gerilemenin gecikmeli etkilerinin, ÜFE'deki ağırlığı sırasıyla %16.49 ve %17.25 olan tarım sektörü ile gıda ürünleri ve içecek imalatı sektörü fiyatlarını bir önceki aya göre %-0.7 ve %-0.04 oranında aşağı çektiği gözlenmektedir. **ÜFE'de önümüzdeki aylarda, dünya gıda fiyatlarında tekrar baş gösteren yükselişin etkisiyle hafif düzeyde artış gözlemlenebilir.** Ancak, MB'nin enflasyon hedefine odaklı sıkı para politikasını sürdüreceği olması, TÜFE'deki artışların artışlarının geçici boyutta kalmasını sağlayabilecektir. (OVP'da 2012 yılı enflasyon hedefi %5.2 olup, MB yıl sonu enflasyonunun %6.5 düzeyinde gerçekleşebileceğini belirtmiştir.)

TÜFE ve "Temel Enflasyon" Farkı Son 6 Ayda Ortalama 2.5 Puan Seviyesinde.

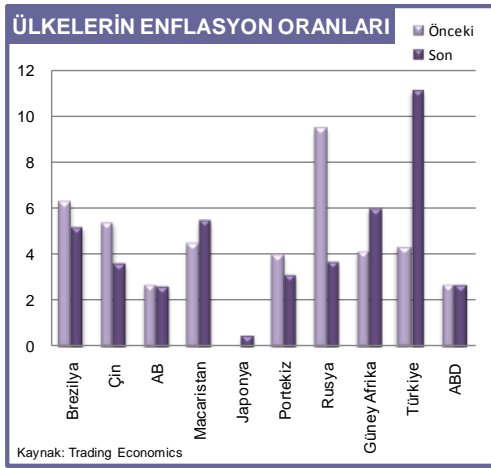
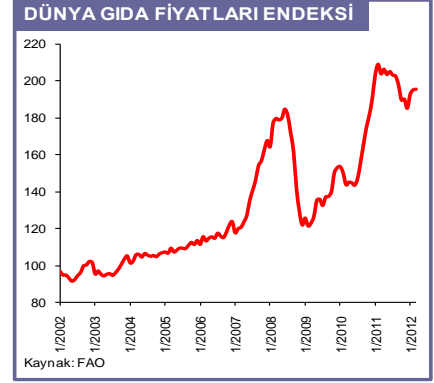

TÜFE ile MB'nin para politikası kararlarında sıkça başvurduğu temel enflasyon göstergelerinden I Endeksi* arasındaki fark, Ekim 2011'de alınan parasal sıkılaştırma politikaları ve döviz müdahaleleri sonrasında 0'dan yaklaşık 3 puana kadar açılmıştır. Son altı ayda ortalama artış hızı çekirdek enflasyonda %8, TÜFE 'de ise %10.5 düzeyinde oluşmuş, aynı dönemde ortalama fark ise 2.5 puan düzeyinde oluşmuştur. Parasal sıkılaştırma politikalarının devam edecek olması, söz konusu enflasyon göstergeleri arasındaki farkın mevcut seviyelerini korumasına neden olacaktır. Parasal sıkılaştırmanın yanı sıra, gıda fiyatlarındaki gerileme de TÜFE ve I endeksi farkının sabit kalmasını sağlamıştır. Yani, I endeksinin, gıda fiyatlarındaki düşüş devam ettikçe, TÜFE'den farklı bir bilgi yansıtmadığı görülmektedir.

* TÜFE I: Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içecekler, tütün ürünleri ve altın hariç.

Dünya Gıda Fiyatları Endeksi, Olumsuz Hava Koşulları ve İç Kargaşalar Yüzünden Yükselişe Geçti.

Dünya Gıda Fiyatları Endeksi, 2012 Mart ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %6.5 gerilemiştir. Endekste bu düşüş daha çok şeker fiyatlarındaki gerilemeden kaynaklanmıştır. Gıda fiyatları endeksindeki gerilemenin devam edip etmemesi, küresel ve ulusal boyuttaki enflasyon eğiliminin en önemli belirleyicisi olmaya devam edecektir. Son aylarda ise; özellikle şeker, sıvı yağ ve tahıl ürünleri fiyatları, ihracatçı ülkelerde yaşanan iç kargaşalar ve olumsuz hava koşulları gibi nedenlerle tekrar yükselişe geçmiş gözüküyor. Diğer yandan, petrol fiyatlarındaki artış da küresel tarım fiyatlarının yükselmesinin ikincil nedenleri arasında yer almaktadır.

Seçilmiş Ülkeler Arasında En Yüksek Enflasyon Artışı Türkiye'de.

Seçilmiş ülkelerin son açıklanan enflasyon verileri dikkate alınarak, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek enflasyon artışının 6.88 puan ile Türkiye'de gerçekleştiği, ardından 1.9 puan ile Güney Afrika ve 1 puan ile Macaristan'ın geldiği görülmektedir. AB Bölgesinde ise -0.1 puanlık bir enflasyon düşüşü gözlenmekte olup, bu resesyonun belirgin bir göstergesi olarak dikkati çekmektedir. Enflasyon hızı yavaşlayan ülkeler arasında -5.8 puanlık azalmayla Rusya, -1.8 puanlık düşüşle Çin öne çıkmaktadır. Türkiye'nin görece daha yüksek enflasyon artışı, MB'nin küresel genişlemeci yaklaşım karşısında sıkı para politikasında ısrarcı davranmasının en önemli nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Çin'de

gözlenen enflasyon düşüşü, yavaşlamayı işaret ederken, yönetim iç tüketimi artırıcı önlemler almıştır. Kredi derecelendirme kuruluşlarının borç krizinin yönetimine ilişkin olarak değerlendirmeleri devam ediyor. Son olarak; S&P Türkiye'nin kredi notu görünümünü "durağan" olarak değiştirirken, Yunanistan'ın ise kredi notunu ise yükseltti.

Dünya gıda fiyatlarındaki gerilemenin gecikmeli etkileri ve sanayi üretimindeki yavaşlama, üretici fiyatlarında gerilemeye neden olmuştur. Tüketici fiyatlarında gözlenen artış ise daha çok, mevsimsel giyim ve konut talebinden kaynaklanmaktadır. OKFRAM olarak, önümüzdeki aylarda, dünya gıda fiyatlarındaki gerilemenin gecikmeli etkileri, MB'nin sıkı para politikalarının devamı, doğalgaz-elektrik zamlarına ve ikinci çeyreğe ilişkin ılımlı bir büyüme beklentisine bağlı olarak enflasyonun kısa vadede hafif yukarı, orta vadede ise yatay seyretmesi beklenebilir. Küresel ölçekte ise, resesyonun yayılmaya başlaması, enflasyonist eğilimin azalmasını sağlayabilecektir.